

یادداشت

تاریخ: ۹۲/۵/۱۴ سریال PDN: ۱۲۹۰۴۹ تدوین‌گر: دکتر احمد تشکینی-استادیار موسسه

تیر پیشنهادی: تداوم رکود تورمی زنگ خطری برای نظام تولیدی ایران

تداوم رکود تورمی زنگ خطری برای نظام تولیدی ایران

اقتصاد ایران طی سالهای اخیر با دو چالش مهم و اساسی تورم و رکود در فعالیتهای اقتصادی مواجه بوده است. به بیان دیگر رکود تورمی مهمترین چالش سالهای اخیر و آتی اقتصاد ایران بوده است که امکان تداوم آن نیز بسیار محتمل است. تورم به مفهوم افزایش مستمر و پایدار سطح عمومی قیمت‌ها است و رکود نیز دوره‌ای است که کاهش معنی‌دار در چهار عامل تولید، درآمد، اشتغال و تجارت ایجاد شود (به عبارت دیگر رکود مفهوم کاهنده بودن رشد تولید ناخالص داخلی واقعی دارد). براساس آمارهای منتشره توسط بانک مرکزی در سالهای ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ به ترتیب نرخهای تورم ۲۱.۵ و ۳۱.۵ درصدی تجربه شد که این روند صعودی در ماههای ابتدایی سال ۱۳۹۲ نیز تداوم دارد. همچنین رشد اقتصادی کشور طی سالهای ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ به ترتیب ۵.۸ و ۵.۲ درصد بوده است (شایان ذکر است رشد اقتصادی کشور در سال ۱۳۹۱ براساس آمارهای بین‌المللی بسیار پایین‌تر از ارقام مذکور است).

در این راستا باید توجه داشت که تشدید تحریم‌های بین‌المللی از طریق کاهش صادرات نفت ایران، کاهش درآمدهای ارزی، کاهش حجم واردات بویژه واردات کالاهای واسطه‌ای و سرمایه-ای، کاهش حجم تجارت خارجی، بی‌ثباتی در بازار ارز، کاهش دسترسی به بازارهای جهانی، افزایش هزینه‌های مبادلاتی تجاری-تولیدی، فضای نامطمئن و بی‌ثبات کسب و کار تجاری-تولیدی، تشدید مشکل کمبود نقدینگی بخش تولید، سرریز شدن نقدینگی به سمت فعالیت-

های غیر مولد و ... از مهمترین دلایل بروز تورم و ایجاد رکود در فعالیتهای اقتصادی کشور می‌باشند. تداوم وضع موجود زنگ خطری برای نظام تولیدی کشور محسوب می‌شود بدان روی که از یک جهت سطح تولید کاهش می‌یابد و از سوی دیگر قیمت تمام شده محصولات افزایش می‌یابد. فرآیندی که به کاهش قدرت رقابت‌پذیری، مستهلک شدن توان تولیدی کشور، کاهش ظرفیت تولید و بلا استفاده ماندن ظرفیتهای موجود، کاهش تقاضا برای نیروی کار و تعدیل نیروی انسانی در بخش‌های مولد خواهد انجامید.

بطور کلی مجموعه شرایط کنونی اقتصاد ایران را می‌توان در عدم وجود آرامش و ثبات به‌عنوان زیربنای اصلی تحرک و پویایی اقتصادی خلاصه کرد. مهاتیر محمد چهارمین نخست وزیر مالزی عنوان می‌کند برای اقتصاد مالزی کاری نکرد جز آنکه آرامش و ثبات را به جامعه برگرداند و بستری توأم با آرامش، ثبات، همدلی و اعتماد ایجاد کرد، طوری که همه آحاد جامعه بواسطه هماهنگی توانستند اقتصاد، زیرساخت‌ها و جامعه خود را بسازند. براساس آنچه عنوان شد نگارنده معتقد است که پویایی و تحرک اقتصادی بجز بواسطه نظام تولیدی چابک و کارآمد میسر نخواهد شد و برای دستیابی به چنین امر خطیر و مهمی نیاز است تا تعامل موثر و سازنده با دنیای خارج، جذب سرمایه، دانش و فناوری پیشرفته، سرمایه‌گذاری مشترک داخلی و خارجی در صنایع بزرگ و پیشرفته مطمح‌نظر سیاستگذاران ارشد اجرایی کشور قرار گیرد.

تایید تهیه کننده:	تایید مدیر ذیربط:	تایید حوزه ریاست:	تایید رییس موسسه:
☐	☐	☐	☐